

АНОТАЦІЯ

навчальної дисципліни

«Introduction to Geography and Regional Studies»

1. **Назва дисципліни** – «Introduction to Geography and Regional Studies».
2. **Лектор** – доктор географічних наук, професор Сегіда Катерина Юріївна.
3. **Курс** – 2 (першого (бакалаврського) рівня вищої освіти), семестр – 3.
4. **Кількість:** кредитів – 3; академічних годин – 90 (у т.ч. аудиторних – 48, самостійної роботи – 42).

5. Опис дисципліни

Мета дисципліни – формування у здобувачів системного уявлення про сучасну географію та регіональні дослідження, просторові закономірності розвитку суспільства, населення, господарства та територіальних систем, а також розвиток аналітичного мислення щодо глобальних і регіональних процесів.

Завдання дисципліни:

1. сформуванню розуміння географії як науки та її ролі у сучасному світі;
2. ознайомити з основними концепціями та підходами у суспільній географії;
3. дослідити закономірності розселення населення та міграційних процесів;
4. проаналізувати культурні, політичні та економічні аспекти просторової організації суспільства;
5. розкрити особливості розвитку сільського господарства, промисловості та урбанізації;
6. сформуванню навички просторового аналізу та інтерпретації регіональних відмінностей;
7. розвинути здатність до критичного осмислення глобальних і регіональних процесів.

Зміст дисципліни

Вступ до курсу.

Ознайомлення зі структурою курсу, ключовими поняттями, методами навчання та оцінювання. Визначення ролі географії у сучасному світі та міждисциплінарних зв'язків.

Тема 1. Geography: Its Nature and Perspectives

Географія як наука: об'єкт, предмет, структура. Основні підходи та парадигми (просторовий, регіональний, системний). Фізична та суспільна географія, їх взаємозв'язок. Методи географічних досліджень. Значення географічних знань у глобалізованому світі.

Тема 2. Population and Migration

Чисельність і розміщення населення світу. Демографічні процеси та показники.

Теорії демографічного переходу. Міграції: причини, типи, наслідки. Сучасні міграційні потоки та їх вплив на регіональний розвиток.

Тема 3. Cultural Patterns and Processes

Поняття культури в географії. Культурні регіони світу. Мова, релігія, етнічність як чинники просторової диференціації. Глобалізація та культурна дифузія. Культурні конфлікти та взаємодії.

Тема 4. Political Organization of Space

Політична карта світу. Держава як основна одиниця політичної організації простору. Типи держав, форми правління та територіального устрою. Геополітика та міжнародні відносини. Територіальні конфлікти.

Тема 5. Agriculture, Food Production, and Rural Land Use

Географія сільського господарства. Типи аграрних систем. Фактори розміщення сільського господарства. Продовольча безпека. Сільські території та їх трансформації.

Тема 6. Industrialization and Economic Development

Промисловий розвиток та його географія. Фактори розміщення промисловості. Світові економічні системи. Рівні економічного розвитку країн. Глобальні економічні диспропорції.

Тема 7. Cities and Urban Land Use

Урбанізація як глобальний процес. Типи міст і міських систем. Моделі міського розвитку. Просторова структура міст. Урбаністичні проблеми та сталий розвиток міських територій.

6. **Форми навчання** – лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
7. **Методи викладання і навчання** – пояснювально-ілюстративні; інтерактивні; проблемно-пошукові; кейс-метод; проєктні; дискусійні.
8. **Методи контролю знань, система оцінювання** – виконання практичних завдань (аналіз демографічних, економічних та просторових даних), участь у дискусіях, тестування, модульний контроль; підсумковий контроль – залік.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Claval P. *Geographic Thought, History of*. International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences. 2nd ed. Elsevier, 2015. P. 69–75. URL: <https://www.researchgate.net/project/History-of-Geographic-Thought>
2. Fouberg E., Murphy A., de Blij H. *Human Geography: People, Place, and Culture*. URL: <https://www.wiley.com>
3. Knox P., Marston S. *Human Geography: Places and Regions in Global Context*. URL: <https://www.pearson.com>
4. Niemets L., Sehida K., Kobylin P., Şahin T., Bartosh O., Telebienieva I., Kravchenko K., Kliuchko L. Integrative role of human geography in solving global problems of modernity. *Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National*

University. Series Geology, Geography, Ecology. 2023. Issue 58. P. 171–187.
DOI: <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2023-58-14>

5. Rubenstein J. *The Cultural Landscape: An Introduction to Human Geography*. URL: <https://www.pearson.com>
6. Take Action for the Sustainable Development Goals. *United Nations*. URL: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>.
7. The Dictionary of Human Geography / eds. D. Gregory, R. Johnston, G. Pratt, M. J. Watts, S. Whatmore. Wiley-Blackwell, 2009.
<https://eclass.aegean.gr/modules/document/file.php/GEO241/%CE%A5%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%9F%20%CE%9C%CE%95%CE%9B%CE%95%CE%A4%CE%97%CE%A3/The.Dictionary.of.Human.Geography.pdf>
8. What are the Sustainable Development Goals? *United Nations Development Programme*. URL: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals>

10. **Мова викладання** – англійська.